

## สารบัญ

|                                                                | หน้า |
|----------------------------------------------------------------|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย .....                                          | ง    |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....                                       | จ    |
| กิตติกรรมประกาศ .....                                          | ฉ    |
| สารบัญตาราง .....                                              | ณ    |
| สารบัญภาพ .....                                                | ฐ    |
| บทที่ 1 บทนำ .....                                             | 1    |
| ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....                           | 1    |
| วัตถุประสงค์ของการวิจัย .....                                  | 5    |
| ขอบเขตการวิจัย .....                                           | 5    |
| ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ .....                                | 5    |
| วิธีการวิจัย .....                                             | 6    |
| บทที่ 2 แนวคิดทางทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง .....           | 7    |
| แนวคิดทางทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้จ่ายของรัฐบาลกับความเจริญเติบโต   |      |
| ทางเศรษฐกิจ .....                                              | 7    |
| วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง .....                                    | 10   |
| บทที่ 3 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ |      |
| ในระดับภาคของประเทศ .....                                      | 14   |
| ลักษณะทั่วไปของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล .....                  | 14   |
| การจำแนกประเภทของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล .....                | 15   |
| การเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลกับความเจริญ          |      |
| เติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาค .....                              | 26   |
| บทที่ 4 แบบจำลองและผลการวิจัย .....                            | 67   |
| แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย .....                                 | 67   |
| ข้อมูลและที่มาของข้อมูล .....                                  | 70   |
| ผลการวิจัย .....                                               | 73   |

## สารบัญ(ต่อ)

|                                  | หน้า |
|----------------------------------|------|
| บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ..... | 82   |
| สรุปผลการวิจัย.....              | 82   |
| ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ.....       | 83   |
| บรรณานุกรม.....                  | 85   |
| ภาคผนวก.....                     | 87   |
| ประวัติผู้วิจัย.....             | 109  |

## สารบัญตาราง

|                                                                                                                                                                                      | หน้า |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| ตารางที่ 1.1 เป้าหมายและอัตราการเจริญเติบโตที่เกิดขึ้นจริงในแผนพัฒนา<br>ฉบับที่ 1-9 .....                                                                                            | 3    |
| ตารางที่ 1.2 ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวเฉลี่ยของกรุงเทพฯ และปริมณฑล<br>กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้<br>ของประเทศ ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 5-9 .....  | 3    |
| ตารางที่ 3.1 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลโดยรวมและรายจ่ายจริง ในแผนพัฒนา<br>ฉบับที่ 5-9 .....                                                                                            | 28   |
| ตารางที่ 3.2 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนา<br>ฉบับที่ 5 .....                                                                                                 | 33   |
| ตารางที่ 3.3 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงานคิดเป็น<br>ร้อยละต่อ GDP ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 5 .....                                                                     | 33   |
| ตารางที่ 3.4 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลเพื่อการพัฒนาและการดำเนินงานปกติ<br>จำแนกตามลักษณะงานด้านการเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุข<br>และการชำระหนี้เงินกู้ ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 5 .....  | 34   |
| ตารางที่ 3.5 ผลิตภัณฑ์ภาคของประเทศ ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 5 .....                                                                                                                        | 35   |
| ตารางที่ 3.6 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 5 .....                                                                                                                   | 35   |
| ตารางที่ 3.7 รายได้ต่อหัวในระดับภาคของประเทศ ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 5 .....                                                                                                              | 36   |
| ตารางที่ 3.8 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนา<br>ฉบับที่ 6 .....                                                                                                 | 40   |
| ตารางที่ 3.9 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน<br>คิดเป็นร้อยละต่อ GDP ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 .....                                                                     | 40   |
| ตารางที่ 3.10 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลเพื่อการพัฒนาและการดำเนินงานปกติ<br>จำแนกตามลักษณะงานด้านการเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุข<br>และการชำระหนี้เงินกู้ ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 ..... | 41   |
| ตารางที่ 3.11 ผลิตภัณฑ์ภาคของประเทศ ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 .....                                                                                                                       | 42   |
| ตารางที่ 3.12 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 .....                                                                                                                  | 42   |

สารบัญตาราง(ต่อ)

|                                                                                                                                                                                      | หน้า |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| ตารางที่ 3.13 รายได้ต่อหัวในระดับภาคของประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6.....                                                                                                             | 43   |
| ตารางที่ 3.14 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน<br>ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7.....                                                                                                | 47   |
| ตารางที่ 3.15 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน<br>คิดเป็นร้อยละต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7.....                                                                    | 47   |
| ตารางที่ 3.16 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลเพื่อการพัฒนาและการดำเนินงานปกติ<br>จำแนกตามลักษณะงานด้านการเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุข<br>และการชำระหนี้เงินกู้ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7..... | 48   |
| ตารางที่ 3.17 ผลิตภัณฑ์ภาคของประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7.....                                                                                                                       | 49   |
| ตารางที่ 3.18 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7.....                                                                                                                  | 49   |
| ตารางที่ 3.19 รายได้ต่อหัวในระดับภาคของประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7.....                                                                                                             | 50   |
| ตารางที่ 3.20 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน<br>ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8.....                                                                                                | 54   |
| ตารางที่ 3.21 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน<br>คิดเป็นร้อยละต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8.....                                                                    | 55   |
| ตารางที่ 3.22 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลเพื่อการพัฒนาและการดำเนินงานปกติ<br>จำแนกตามลักษณะงานด้านการเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุข<br>และการชำระหนี้เงินกู้ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8..... | 56   |
| ตารางที่ 3.23 ผลิตภัณฑ์ภาคของประเทศ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8.....                                                                                                                       | 57   |
| ตารางที่ 3.24 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8.....                                                                                                                  | 57   |
| ตารางที่ 3.25 รายได้ต่อหัวในระดับภาคของประเทศในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8.....                                                                                                              | 58   |
| ตารางที่ 3.26 งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงานในช่วง 3 ปีแรก<br>ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9.....                                                                                 | 62   |
| ตารางที่ 3.27 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน<br>คิดเป็นร้อยละต่อ GDP ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9.....                                                     | 63   |

## สารบัญตาราง(ต่อ)

|               | หน้า                                                                                                                                                                                 |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ตารางที่ 3.28 | งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลเพื่อการพัฒนาและการดำเนินงานปกติ<br>จำแนกตามลักษณะงานด้านการเศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุข<br>และการชำระหนี้เงินกู้ ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนา ฉบับที่ 9..... |
|               | 63                                                                                                                                                                                   |
| ตารางที่ 3.29 | ผลิตภัณฑ์ภาคของประเทศ ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนา ฉบับที่ 9.....                                                                                                                       |
|               | 64                                                                                                                                                                                   |
| ตารางที่ 3.30 | สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนา ฉบับที่ 9....                                                                                                                   |
|               | 64                                                                                                                                                                                   |
| ตารางที่ 3.31 | รายได้ต่อหัวในระดับภาคของประเทศในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนา<br>ฉบับที่ 9.....                                                                                                           |
|               | 65                                                                                                                                                                                   |
| ตารางที่ 3.32 | สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 5-9 .....                                                                                                                              |
|               | 66                                                                                                                                                                                   |
| ตารางที่ 3.33 | ความแตกต่างระหว่างผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวของกรุงเทพฯ และปริมณฑล<br>กับผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวในภาคต่างๆ ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 5 เปรียบเทียบ<br>กับช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนา ฉบับที่ 9.....          |
|               | 66                                                                                                                                                                                   |
| ตารางที่ 4.1  | งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน ในปี<br>งบประมาณ 2525-2547.....                                                                                                            |
|               | 71                                                                                                                                                                                   |
| ตารางที่ 4.2  | ผลิตภัณฑ์ภาคของประเทศ ในปี พ.ศ. 2525-2547.....                                                                                                                                       |
|               | 72                                                                                                                                                                                   |
| ตารางที่ 4.3  | ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะ<br>งานกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของกรุงเทพฯ และปริมณฑล.....                                                         |
|               | 73                                                                                                                                                                                   |
| ตารางที่ 4.4  | ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะ<br>งานกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภาคกลาง.....                                                                        |
|               | 74                                                                                                                                                                                   |
| ตารางที่ 4.5  | ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะ<br>งานกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภาคตะวันออก.....                                                                    |
|               | 75                                                                                                                                                                                   |
| ตารางที่ 4.6  | ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะ<br>งานกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภาคตะวันตก.....                                                                     |
|               | 76                                                                                                                                                                                   |
| ตารางที่ 4.7  | ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะ<br>งานกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....                                                          |
|               | 77                                                                                                                                                                                   |
| ตารางที่ 4.8  | ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะ<br>งานกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภาคเหนือ.....                                                                       |
|               | 78                                                                                                                                                                                   |

สารบัญตาราง(ต่อ)

|              |                                                                                                               |    |
|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ตารางที่ 4.9 | ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะ<br>งานกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภาคได้.....  | 79 |
| ตารางที่ 5.1 | ผลของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงานที่มีต่อ<br>อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาค.....       | 83 |
| ตารางที่ 5.2 | อันดับผลของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน<br>ที่มีต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาค..... | 83 |

## สารบัญภาพ

|                                                                                                   | หน้า |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| ภาพที่ 2.1 การขยายตัวของรายได้ประชาชาติเนื่องจากการทำงานของตัวทวี<br>รายจ่ายของรัฐบาล.....        | 9    |
| ภาพที่ 3.1 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนาฯ<br>ฉบับที่ 5.....                  | 30   |
| ภาพที่ 3.2 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวในระดับภาค<br>ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5.....      | 32   |
| ภาพที่ 3.3 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5.....                                  | 32   |
| ภาพที่ 3.4 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนาฯ<br>ฉบับที่ 6.....                  | 37   |
| ภาพที่ 3.5 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวในระดับภาค<br>ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6.....      | 39   |
| ภาพที่ 3.6 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6.....                                  | 39   |
| ภาพที่ 3.7 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนาฯ<br>ฉบับที่ 7.....                  | 44   |
| ภาพที่ 3.8 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวในระดับภาค<br>ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7.....      | 46   |
| ภาพที่ 3.9 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7.....                                  | 46   |
| ภาพที่ 3.10 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ในแผนพัฒนาฯ<br>ฉบับที่ 8.....                 | 51   |
| ภาพที่ 3.11 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวในระดับภาค<br>ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8.....     | 53   |
| ภาพที่ 3.12 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8.....                                 | 54   |
| ภาพที่ 3.13 สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ในช่วง 3 ปีแรกของ<br>แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9..... | 59   |

## สารบัญภาพ(ต่อ)

|                                                                                                              | หน้า |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| ภาพที่ 3.14 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวในระดับภาค<br>ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9..... | 61   |
| ภาพที่ 3.15 สัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ<br>ฉบับที่ 9.....                          | 62   |